

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	Магістр	Форма навчання	Денна \заочна	Навчальний рік/семестр	II СЕМЕСТР \2024-2025
----------------------	---------	----------------	---------------	------------------------	--------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Професійно-орієнтований практикум із української мови
Кафедра	Кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти
Освітня програма	012 Дошкільна освіта
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): ОБОВ'ЯЗКОВА Кількість кредитів: 3 Лекції: 14/6 Семінарські/практичні заняття: 14/- Лабораторні заняття: Самостійна робота: 62/84
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Островська М.Я., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти marianna.29.1984@gmail.com
Пререквізити навчальної дисципліни	Проблематика курсу «Професійно-орієнтований практикум із української мови» пов'язана з такими дисциплінами як «Сучасна українська мова з практикумом », «Українська мова за професійним спрямуванням» «Загальна педагогіка», «Ділова українська мова».

Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	1. Коротка анотація до курсу. Курс «Професійно-орієнтований практикум із української мови» розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для успішного спілкування у професійному середовищі. Тому у курсі представлено як огляд концепцій, так і процесів та інструментів, потрібних для постійного вдосконалення мовних знань. Формування практичних навичок відбувається на практичних заняттях та в процесі самостійної роботи. Мета курсу «Професійно-орієнтований практикум із української мови» - підготовка студентів до ефективної комунікації державною мовою у їхньому академічному, науковому, професійному оточенні. Основні завдання вивчення дисципліни «Професійно-орієнтований практикум із української мови»: – практичне відпрацювання навичок спілкування державною мовою в науковій та професійній діяльності; – ознайомлення із актуальними темами наукових досліджень у галузі педагогіки та дошкільної освіти; – надбання навичок складання резюме, автобіографій, заяв для отримання грантів і для участі у закордонних стажуваннях, розуміння та інтерпретації інформації з міжнародних наукометричних баз та видань; – відпрацювання навичок написання наукових статей у міжнародні фахові видання; – подолання комунікативних та інших психологічних бар'єрів. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання: Знати: - базову педагогічну термінологію державною мовою; - правила складання наукових статей державною мовою; - правила складання анотацій до статей; - правила створення доповідей на наукових конференціях державною мовою; - правила складання особистих резюме; - основні міжнародні видання з педагогіки та науково-метричні бази даних з галузі педагогіки, можливості використання їх інформативного потенціалу для проведення досліджень. Вміти: - володіти і вільно оперувати фаховою державною термінологією; - користуватися сучасними міжнародними академічними виданнями та спеціалізованими науково-метричними базами даних з галузі педагогіки та початкової освіти; - користуватися сучасними спеціалізованими словниками з різних галузей науки і техніки; - володіти електронними засобами як у режимі on-line, так і спеціалізованими програмними продуктами; - складати анотації та резюме статей державною мовою;
---	--

- писати наукові статті державною мовою;
- складати особисте резюме державною мовою;
- писати мотивовані листи на одержання гранту чи для проходження стажування;
- складати анотації до кваліфікаційних робіт державною мовою;
- розробляти презентації до доповідей та виступи на наукових конференціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

- здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; креативність, здатність до системного мислення, адаптивність і комунікабельність;
- здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності;
- вміння прогнозувати розвиток соціально-педагогічних явищ, передбачати результати соціально-педагогічного впливу;
- здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності;
- здатність налагоджувати зв'язки з громадськістю та засобами масової інформації для вирішення професійних завдань;
- здатність створювати умови для сприятливого психологічного клімату в колективі, успішної діяльності організації;
- здатність працювати у мультидисциплінарній команді.

Загальні компетентності:

КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

КЗ-5. Здатність працювати в команді.

КЗ-6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

КЗ-7. Здатність спілкуватися державною мовою.

Фахові компетентності:

КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.

КС-7. Здатність до організації співпраці закладу дошкільної освіти з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців до партнерства з батьками.

КС-8. Здатність застосовувати вітчизняний і зарубіжний досвід; супроводжувати впровадження в освітню програму нових методів навчання в освіті угорськомовних меншин; здатність до вивчення потенційних можливостей і специфічних культурних потреб учнів, реалізації індивідуальних програм супроводу.

КС-9. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.

	КС-10. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці. Програмні результати навчання: ПРН-1. Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти, критично осмислювати концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування дошкільної освіти в Україні. ПРН-2. Знати нормативно-правові документи, що регламентують діяльність закладів дошкільної освіти різного типу, впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в їх організацію освітнього процесу. ПРН-5. Організовувати методичний супровід освітньої діяльності в мультикультурному середовищі закладу дошкільної освіти для формування в дітей поваги до різних національностей та здатності до взаємодії. ПРН-13. Прогнозувати, проектувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету. ПРН-14. Готовність до систематичного підвищення своєї професійно-педагогічної майстерності; уміти усвідомлювати рівень власної діяльності, своїх здібностей, бачити причини недоліків у своїй роботі, в собі; володіти навичками самоудосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень. Програма навчальної дисципліни Розділ 1. Основи професійної комунікації Тема 1. Наукова та професійна (фахова) термінологія державною мовою у сфері педагогіки та початкової освіти та дошкільної освіти. Тема 2. Педагогіка: розвиток теорії та практики. Професійне спілкування українською мовою в письмовій формі. Тема 3. Актуальні проблеми педагогіки. Професійне спілкування в усній формі. Тема 4. Прикладні питання педагогіки. Розділ 2. Наука і дослідницька діяльність. Тема 5. Актуальні теми наукових досліджень у галузі педагогіки на сторінках іншомовних видань (монографії, статті, періодичні видання) Тема 6. Підготовка та участь у міжнародних наукових конференціях (програмах досліджень). Тема 7. Особливості написання наукових статей іноземною мовою.			
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання		Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання
		Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)	20	З метою поточного контролю використовуються такі форми: заслуховування доповідей та повідомлень

Письмові роботи	20	на семінарських заняттях, термінологічні диктанти, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах. Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проекту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.
Підсумковий тест 1	10	
Підсумковий тест 2	10	
Іспит	40	усна та письмова відповідь/ тести

Вимоги та система оцінювання

Загальна система оцінювання курсу	Участь у роботі впродовж семестру/залік – 60/40 балів. Оцінка заліку складається з балів, отриманих за усні відповіді на питання згідно з переліком та виконання практичного завдання (тест).
Практичні заняття	Попередня підготовка до розгляду питань, активна участь під час обговорення, обов’язкове виконання усіх завдань.
Вимоги до письмових завдань	Виконання письмових завдань, поданих до планів практичних занять, є обов’язковим складником підготовки до заняття і оцінюються додатково. Письмові роботи повинні виконуватися самостійно й перевіряються викладачем.
Умови допуску до підсумкового контролю	Обов’язкова присутність на практичних заняттях. Активність упродовж семестру, відвідування або відпрацювання усіх практичних занять протягом двох тижнів з моменту пропуску заняття або отримання незадовільної оцінки на занятті.

Семестр включає в себе 10 практичних. Підготовка до практичних занять та опанування практичними навичками оцінюється 20 балами за чотири заняття (5 балів за одне заняття). На п’ятому та десятому заняттях проводиться поточний контроль. Рейтингова оцінка поточного контролю становить 10 балів. Усього за одну атестацію студент може набрати 30 балів. Отже, за дві атестації студент може набрати 60 балів.

До підсумкового семестрового контролю студент допускається, якщо з можливих 60 балів за дві атестації він набрав 35 і більше балів.

Підсумковий семестровий контроль оцінюється в 40 балів. Підсумковий контроль у вигляді письмового заліку за індивідуальними картками та тесту у системі електронного забезпечення у Moodle. Відповіді на залікові питання максимально оцінюються в 20 балів; тестові завдання оцінюються в 20 балів. Разом за перший семестр студент максимально може набрати 100 балів.

Якщо за результатами поточного і підсумкового семестрового контролю студент отримав менше 60 балів, то вивчення цієї дисципліни йому не зараховується й розглядається як академічна заборгованість.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)

Політика щодо академічної доброчесності.

Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.

[Положення про академічну доброчесність в ЗУІ](#)

	<u>Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</u> Технічне й програмне забезпечення /обладнання Вивчення курсу потребує технічних засобів для аудіювання та гаджетів для використання електронних словників. Політика курсу. <u>Письмові роботи.</u> Ділова кореспонденція. Реферування та аналіз наукової статті. Анотація до кваліфікаційної роботи. Власне резюме. Стислий конспект лекцій з онлайн-платформ. <u>Усні завдання.</u> Розповідь про власні наукові здобутки. Монологи/діалоги з професійної тематики (конференція, наукові експерименти, навчальні ситуації тощо) <u>Академічна доброчесність.</u> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. <u>Відвідання занять.</u> Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА Базова 1. Васенко Л. А. Фахова українська мова : [Навч. посібник] / Л. А. Васенко, В. В. Дубічинський, О. М. Крилець. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 272 с. 2. Глуховцева К. Д. Модульний курс української мови за професійним спрямуванням / К. Д. Глуховцева, О. М. Горюшкіна, В. В. Лєскова, О. І. Ніколаєнко, М. О. Нікульчев. – Донецьк, 2007. – 116 с. 3. Гуць М. В. Українська мова у професійному спілкуванні : [Навч. посібник] / М. В. Гуць, І. Г. Олійник, І. П. Ющук. – К. : Міжнародна агенція “Bee Zone”, 2004. – 336 с. 4. Дубічинський В. В. Українська лексикографія: історія, сучасність і комп'ютерні технології / В. В. Дубічинський. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2004. – 203 с. 5. Д'яков А. С. Основи термінотворення / А. С. Д'яков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – К. : Видавничий дім “КМ Academia”, 2000. – 208 с. 6. Жайворонок В. В. Українська мова в професійній діяльності: [Навч. посібник] / В. В. Жайворонок, В. М. Бріцин, О. О. Тараненко. – К. : Вища школа, 2006. – 431 с.

7. Зубков М. Сучасне українське ділове мовлення : [Навч. посібник для вищих та середніх спеціальних навчальних закладів] / М. Зубков. – Х. : Торсінг, 2001. – 384 с.
8. Мацюк З. О. Українська мова професійного спілкування : [Навч. посібник] / З. О. Мацюк, Н. І. Станкевич. – К. : Каравела, 2006. – 352 с.
9. Михайлюк В. О. Українська мова професійного спілкування: [Навч. посібник] / В. О. Михайлюк. – К. : ВД “Професіонал”, 2005. – 496 с.
10. Мозковий В.І. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : [Навч. посібник] / В. І. Мозковий. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 592 с.
11. Полтавська О. М. Вивчення української мови (за професійним спрямуванням): теоретичний і практичний аспекти : [Навч. посібник] / О. М. Полтавська. – Алчевськ : ДонДТУ, 2009. – 189 с.
12. Ткаченко О. Г. Українська мова : [Навч. посібник для студентів усіх спеціальностей та всіх форм навчання з дисципліни “Українська мова (за професійним спрямуванням)” / О. Г. Ткаченко. – Суми : Вид-во СУМДУ, 2004. – 164 с.
13. Українська ділова і фахова мова: практичний посібник на щодень / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левіна, І. М. Корнілевська. – К. : Фірма “ІНКОС”, Центр навчальної літератури, 2007. – 672 с.
14. Українська мова за професійним спілкуванням: теоретико-практичний посібник / [Укладач В. С. Акімова]. – Дніпропетровськ : Придніпровська державна академія будівництва і архітектури, 2008. – 46 с.

Словники

1. Бук С. 3000 найчастотніших слів наукового стилю сучасної української мови / С. Бук. – Львів, 2006. – 192 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [Укл. і гол. ред. В. Т. Бусел]. – К.; Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2001. – 1440 с.
3. Войналович О. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять) / О. Войналович, В. Моргунюк. – К. : Вирій, Сталкер, 1997. – 256 с.
4. Гнатишена І. М. Словник інтернаціональних терміноелементів грецького та латинського походження в сучасній термінології // І. М. Гнатишена, Т. Р. Кияк. – К. : Academia, 1996.
5. Головащук С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень / С. І. Головащук. – К. : Наук. думка, 2001. – 640 с.
6. Гринчишин Д. Г. Словник паронімів української мови / Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська. – К. : Радянська школа, 1986. – 221 с.
7. Полюга Л. М. Словник антонімів / Л. М. Полюга. – К. : Радянська школа, 1987. – 173 с.
8. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови / Л. М. Полюга. – К. : Довіра, 2001. – 477 с.
9. Словник іншомовних слів / [За ред. О. С. Мельничука]. – К. : УРЕ, 1985. – 968 с.

10. Словник іншомовних слів : [23 000 слів та термінологічних словосполучень] / [Укл. Л. О. Пустовіт, Л. І. Скопненко, Г. М. Сюта та ін.]. – К. : Довіра, 2000, – 1018 с.
11. Словник синонімів української мови : У 2 т. / [Укл. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. – К. : Наук. думка 1999–2000.
12. Хилько М. І. Екологічна безпека : Термінологічний словник-довідник / М. І. Хилько, В. І. Кушерець. – К. : Знання України, 2006. – 144 с.

Допоміжна

1. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови : [Навч. посібник] / Н. Д. Бабич. – Львів: Світ, 2003. – 432 с.
2. Боярова Л. Г. Мовне планування й термінологія в Україні / Л. Г. Боярова // Українська термінологія і сучасність : [Зб. наук. праць]. – К., 2005. С. 35–38.
3. Брайко О. В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Українська мова за професійним спрямуванням” (для бакалаврів) / О. В. Брайко. – К. : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2009. – 32 с.
4. Вакуленко Т. Українська мова: Практичний poradник / Т. Вакуленко, Н. Косенко. – Х. : ВД “ШКОЛА”, 2008. – 352 с.
5. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис : [Підручник] / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
6. Головащук С. І. Складні випадки наголошення : Словник-довідник / С. І. Головащук. – К. : Либідь, 1995.
7. Державна національна програма “Освіта” : Україна ХХІ століття. – К. : Райдуга, 1994. – 62 с.
8. Дідук Г. Ділова та наукова мова. Ділові папери. Правопис у таблицях : [Навч. посібник] / Г. Дідук. – Тернопіль : ТДПУ, 2002. – С. 48–55, 60–62.
9. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять : ДСТУ 3966-2000. – К. : Держстандарт України, 2000. – 32 с.
10. Малевич Л. Д. Методичні вказівки до вивчення курсу “Українська мова професійного спілкування” для студентів усіх спеціальностей заочної форми навчання / Л. Д. Малевич. – Рівне : УДУВГП, 2003. – 39 с.
11. Наконечна Н. Українська науково-технічна термінологія / Н. Наконечна. – Львів: Кальварія, 1999. – 110 с.
12. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : [Навч. посібник] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
13. Радишевська М. Українська мова / Радишевська М. // Новий довідник. Українська мова. Українська література : [Довідковий посібник для школярів та абітурієнтів] / [Відп. ред. Н. Крупчан, Т. Корольова]. – К. : Казка, 2008. – С. 6–446.
14. Скрипник Л. Г. Власні імена людей / Л. Г. Скрипник, Н. П. Дзятківська. – К., 1986. – 335 с.
15. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування : [Навч. посібник] / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – К. : Вікар, 2002.

16. Чорненький Я. Я. Українська мова (за професійним спрямуванням). Ділова українська мова. [Теорія. Практика. Самостійна робота] : [Навч. посібник] / Я. Я. Чорненький. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 304 с.
17. Шевчук С. В. Ділове мовлення. Модульний курс : [Підручник] / С. В. Шевчук. – К. : Літера ЛТД, 2003. – 448 с.

Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси **Словники**

1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
2. <http://slovo.ridne.net> (Електронні версії словників термінографічної серії *Слово Світ*)
3. <http://www.slovnyk.net> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
4. <http://r2u.org.ua>; <http://krym.linux.org.ua> (Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського)
5. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)

Інші сайти

1. www.dssu.gov.ua (Держспоживстандарт України)
2. www.ukrmdnc.org.ua (ДП “УкрНДНЦ”)
3. <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> (законодавство України)
4. www.semesta.lviv.ua (Львівський РДЦСМС)
5. www.franko.lviv.ua (сайт ЛНУ імені Івана Франка)
6. www.msu.kharkov.ua/tc (Галузевий термінологічний центр)
7. <http://ulif.mon.gov.ua> (Український лінгвістичний портал)
8. <http://pravopys.vlada.kiev.ua> (Інтернет-сторінка, присвячена мовним питанням)
9. www.domivka.net/forum/archive/index.php/t-6037.html (Р. Рожанківський. Синтаксично-стилістичні риси науково-технічної мови);
10. www.rada.kiev.ua/LIBRARY/
11. www.novamova.com.ua